

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან
ერთად

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული
საანგარიშგებო წლისთვის

სარჩევი:

დამოუკიდებელ აუდიტორის დასკვნა	3
--------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება:

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები:

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძველი	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	12
4. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაციები	12
5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	13
6. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	17
7. პირდაპირი ხარჯები	18
8. სხვა შემოსავალი	18
9. საერთო და ადმინისტრაციული და ხარჯები	18
10. სხვა ხარჯები	18
11. ძირითადი საშუალებები	19
12. ინვესტიციები	20
13. გაცემული სესხები	21
14. მარაგები	21
15. გადახდილი ავანსები	22
16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22
17. ფული და ფული ეკვივალენტები	23
18. მიღებული სესხები	23
19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	24
20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	25
21. პირობითი აქტივები და ვალდებულებები	26
22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	27

დამოუკიდებელ აუდიტორის დასკვნა

შპს ფერის ხელმძღვანელობას და დამფუძნებლებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ „შპს ფერის“ (შემდეგში კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა აბზაცი

ჩვენ გვინდა გავამახვილოთ თქვენი ყურადღება მე-5 შენიშვნაზე, რომლის თანახმადაც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე ვალდებულებები აღემატება მიმდინარე აქტივებს 4,160 ლარით. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ინდიკატორების გაურესების მიზეზები და მენეჯმენტის მიერ ამ ინდიკატორების გამოსწორების გადაწყვეტილებები განმარტებულია მე-2 შენიშვნაში, საქმიანობის უწყვეტობის პარაგრაფში. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებასთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას

- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე დასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვის ქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შეცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობებები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედეგების თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემულ აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარიგების პარტნიორი: ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით
თბილისი, საქართველო
17 ივლისი 2019

დამოუკიდებელ აუდიტორის დასკვნა

შპს ფერის ხელმძღვანელობას და დამფუძნებლებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ „შპს ფერის“ (შემდეგში კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა აზიზი

ჩვენ გვინდა გავამახვილოთ თქვენი ყურადღება მე-5 შენიშვნაზე, რომლის თანახმადაც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე ვალდებულებები აღემატება მიმდინარე აქტივებს 4,160 ლარით. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ინდიკატორების გაურესების მიზეზები და მენეჯმენტის მიერ ამ ინდიკატორების გამოსწორების გადაწყვეტილებები განმარტებულია მე-2 შენიშვნაში, საქმიანობის უწყვეტობის პარაგრაფში. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებასთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვსი ქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობებები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემულ აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარიგების პარტნიორი: ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

17 ივლისი 2019

შპს ფერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული	6	121,973	63,314
ხელშეკრულებებიდან			
პირდაპირი ხარჯები	7	(96,253)	(47,730)
საერთო მოგება		25,720	15,584
სხვა შემოსავალი	8	14,085	8,761
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(2,836)	(2,880)
კვლევა-ძიების ხარჯები		-	(1,637)
მოთხოვნების, გაცემული ავანსების და	15,16	(2,082)	(355)
გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალი			
სხვა ხარჯები	10	(9,019)	(8,440)
საოპერაციო მოგება		25,868	11,033
ფინანსური შემოსავალი	13	3,238	180
ასოცირებული და ერთობლივად			
კონტროლირებადი საწარმოების მოგების წილი	12	1,348	6,641
მოგება შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვიდან		-	299
ფინანსური ხარჯი		(392)	(2,959)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი, ნეტი		(1,372)	(361)
მოგება დაბეგვრამდე		28,690	14,833
მოგების გადასახადი		(176)	(285)
მთლიანი სრული შემოსავალი		28,514	14,548

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებული და ავტორიზებულია 2019 წლის 17 ივლისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

იოსებ მჭედლიშვილი
ვახაგერ შევარდნაძე

შპს ფერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	6	121,973	63,314
პირდაპირი ხარჯები	7	(96,253)	(47,730)
საერთო მოგება		25,720	15,584
სხვა შემოსავალი	8	14,085	8,761
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(2,836)	(2,880)
კვლევა-ძიების ხარჯები		-	(1,637)
მოთხოვნების, გაცემული ავანსების და გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალი	15,16	(2,082)	(355)
სხვა ხარჯები	10	(9,019)	(8,440)
საოპერაციო მოგება		25,868	11,033
ფინანსური შემოსავალი	13	3,238	180
ასოცირებული და ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმოების მოგების წილი	12	1,348	6,641
მოგება შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვიდან		-	299
ფინანსური ხარჯი		(392)	(2,959)
საკუროსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი, ნეტი		(1,372)	(361)
მოგება დაბეგვრამდე		28,690	14,833
მოგების გადასახადი		(176)	(285)
მთლიანი სრული შემოსავალი		28,514	14,548

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებული და ავტორიზებულია 2019 წლის 17 ივლისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი	_____	იოსებ მჭედლიშვილი
ფინანსური დირექტორი	_____	კახაბერ შევარდნაძე

შპს ფერი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	50,859	39,522
არამატერიალური აქტივები		443	220
ინვესტიციები	12	21,970	20,732
გაცემული სესხები	13	20,240	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	15,202	18,090
		108,714	78,564
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	14	12,695	11,110
გაცემული სესხები	13	2,722	2,471
გადახდილი ავანსები	15	2,455	26,907
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	12,945	12,326
სახელშეკრულებლო აქტივები	6	-	4,851
ფული და ფულის ეკვივალენტები	17	1,409	3,692
		32,226	61,357
სულ აქტივები		140,940	139,921
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		2	2
გაუნაწილებელი მოგება		101,381	77,869
		101,383	77,871
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებლო ვალდებულებები	6	5,247	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	18	7,644	4,704
სახელშეკრულებლო ვალდებულებები	6	12,088	50,919
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	19	14,578	6,427
		34,310	62,050
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		140,940	139,921

შპს ფერი

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	70,167	70,169
მფლობელებზე განაწილება დივიდენდები	-	(6,846)	(6,846)
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	14,548	14,548
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის როგორც წინა წელს წარდგენილი	2	77,869	77,871
ფასს 9-ის ეფექტი (შენიშვნა 2)	-	(459)	(459)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრისთვის როგორც გადაანგარიშებული	2	77,410	77,412
მფლობელებზე განაწილება დივიდენდები	-	(4,544)	(4,544)
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	28,515	28,515
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	101,381	101,383

შპს ფერი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგვრამდე		28,690	14,833
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	11	4,743	3,841
საპროცენტო ხარჯი, ნეტი		(2,846)	2,779
მოთხოვნების, გაცემული ავანსების და გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	15,16	2,082	355
ასოცირებული და ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმოების მოგების წილი	12	(1,348)	(6,641)
მოგება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტის საწყის, აღიარების დროს, რეალური ღირებულებით აღრიცხვისას		(285)	(258)
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან		(212)	(238)
წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან		1,372	361
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები აქტივებსა და ვალდებულებებში მომხდარ ცვლილებებამდე		32,196	15,032
მარაგების ზრდა		(1,300)	(3,000)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(15,140)	(1,474)
სახელშეკრულებლო აქტივების შემცირება (ზრდა)		4,851	(4,851)
გაცემული ავანსების (ზრდა) შემცირება		23,097	(22,123)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა (შემცირება)		6,380	(3,685)
სახელშეკრულებლო ვალდებულებების (შემცირება) ზრდა		(33,586)	42,173
სხვა საგადასახადო ვალდებულებების შემცირება		-	(158)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული ფულადი სახსრები დაბეგვრამდე და პროცენტებამდე		16,498	21,914
გადახდილი მოგების გადასახადი		(176)	-
გადახდილი პროცენტი	18	(400)	(597)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული წმინდა ფულადი სახსრები		15,922	21,317
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(16,045)	(6,941)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(308)	-
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა		264	239
ინვესტიციების შემცირება ასოცირებულ საწარმოში	12	110	-
ინვესტიციების ზრდა ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოში	12	-	(3,943)
გაცემული სესხების ზრდა		-	525
საინვესტიციო საქმიანობიდან გასული წმინდა ფულადი სახსრები		(15,979)	(10,120)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
აღებული სესხები	18	8,448	11,494
გადახდილი სესხები	18	(6,007)	(13,315)
გადახდილი დივიდენდები		(4,544)	(6,846)
ფინანსური საქმიანობიდან გასული წმინდა ფულადი სახსრები		(2,103)	(8,667)
წმინდა ფულადი სახსრების (შემცირება) ზრდა		(2,160)	2,530
ფულადი სახსრები წლის დასაწყისისთვის	17	3,692	863
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებზე		(123)	299
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს	17	1,409	3,692

10-34 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს ფერი (შემდეგში კომპანია) დაარსდა 1991 წელს, დარეგისტრირდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება 1996 წლის 23 აგვისტოს თბილისში, საქართველოში და ოპერირებს საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად საიდენტიფიკაციო კოდით: 211352187.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს დაპროექტება, სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოები საქართველოს მასშტაბით, რომელშიც შედის ჰიდროტექნიკური ნაგებობების, გვირაბების, გზების და სხვა მშენებლობები. ასევე ჰიდროელექტროსადგურების მონტაჟი და ოპერირება.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ჩაჩავას ქუჩა #8, თბილისი, საქართველო.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის წილის მფლობელები არიან:

	2018	2017
იოსებ მჭედლიშვილი	96%	96%
კახაბერ შევარდნაძე	4%	4%

კომპანიის დირექტორია იოსებ მჭედლიშვილი.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას. ის ასევე მოითხოვს კომპანიის მენეჯმენტისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე მოახდინოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება და დანერგვა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. თანხები დამრგვალებულია ათასებში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ასევე წარმოადგენს კომპანიის ფუნქციურ ვალუტას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია 19-ე შენიშვნაში. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წლისთვის, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

საქმიანობის უწყვეტობა

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, კომპანიის მიერ ფლობილი საბრუნავი კაპიტალის მნიშვნელოვანი ნაწილი გამოყენებული იყო გრძელვადიანი ინვესტიციებისათვის. ამ ქმედებამ მოკლევადიანი ლიკვიდობის კოეფიციენტზე უარყოფითად იმოქმედა, როგორც წარდგენილია ფინანსური ანგარიშგების მე-5 შენიშვნაში.

მენეჯმენტი აწარმოებს მოლაპარაკებებს ადგილობრივ და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, რათა მოიზიდოს ახალი დაფინანსების წყაროები უკეთესი სასესხო პირობებით. კომპანია მიზნად ისახავს ზემოთ აღნიშნული დაფინანსების გამოყენებას თავისი სამუშაო კაპიტალის დასაფინანსებლად, რაც გააუმჯობესებს მის მოკლევადიანი ლიკვიდურობის დეფიციტს.

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

რადგან კომპანია ვითარდება მენეჯმენტის მიერ გაწერილი გეგმის მიხედვით, გააჩნია დადებითი ფინანსური მაჩვენებლები და სტაბილური საოპერაციო მოგება, მენეჯმენტს სჯერა რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და კომპანია აპირებს გააგრძელოს თავისი საქმიანობა საპროგნოზო მომავალში.

ახალ ფასს-ებზე გადასვლა

ა) 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები, და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე და რომელმაც შეცვალა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკა არის შემდეგი:

- ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები (ფასს 9); და
- ფასს 15 ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (ფასს 15)

კომპანიამ გადაწყვიტა გამოეყენებინა ფასს 9 და ფასს 15-ზე გადასვლის გამარტივებული მიდგომა შესაძლო ეფექტების ასახვით 2018 წლის 1 იანვარისთვის. ფასს 9 ის ეფექტი აღიარებულ იქნა საწყისი გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშზე 2018 წლის 1 იანვრისთვის, რის შედეგადაც არ მომხდარა შესადარისი ინფორმაციის გადაანგარიშება, შესაძლო ეფექტების გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად.

კომპანიას არ გაუკეთებია ფასს 15-ზე გადასვლის რაიმე სახის კორექტირება, იქიდან გამომდინარე, რომ ამას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ნაშთებზე.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ფინანსური ანგარიშგების მუხლზე განხორციელებულ კორექტირებას:

გაუნაწილებელი მოგების ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	77,869
საჭკო ვალების რეზერვი (ფასს 9-ზე გადასვლის ეფექტი)	(459)

საწყისი გაუნაწილებელი მოგების ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრისთვის - ფასს 9 77,410

სხვა ახალ სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები რომლებიც გამოაქვეყნა სტანდარტების საბჭომ და რომლებიც პირველად მოხვდება შემდგომ წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კომპანიაზე ვერ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას, იქიდან გამომდინარე, რომ არცერთი არ არის რელევანტური კომპანიის საქმიანობასთან მიმართებაში ან მოთხოვნილი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაშია კომპანიის ახლანდელ სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. ასეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს ჯგუფზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, ასეთია:

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 მოქმედების სფეროში შედის ყველა იჯარის ხელშეკრულება, გარდა გამონაკლისებისა. ხელშეკრულება მთლიანად არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების ანაცვლოდ. სტანდარტი მოიცავს ორ გამონაკლისს: საიჯარო აქტივის დაბალი ღირებულება (მაგ: პერსონალური კომპიუტერები) და მოკლევადიანი იჯარები (მაგ: იჯარა, რომლის ვადა ტოლია ან ნაკლებია 12 თვეზე). იჯარის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს იჯარის ვალდებულებას და აქტივს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის განმავლობაში. მოიჯარემ ცალკე უნდა აღიაროს საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი.

ამ სტანდარტით მეიჯარეთათვის სააღრიცხვო მიდგომა დიდწილად არ იცვლება. ისინი უწინდებურად დააკლასიფიცირებენ იჯარას საოპერაციოდ ან ფინანსურად.

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. კომპანია აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები. ძირითად საშუალებები და არამატერიალური აქტივები იცვითება დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს ორგანიზაცია აქტივიდან სარგებლის მიღებას (ან მოცულობის მიხედვით გვირაბის საბურღი მანქანებისთვის). სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ვარიაციები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში. სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულად.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. კომპანიამ დანერგა ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, რომლისთვისაც გამოიყენა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები. კოლექტიური მეთოდით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, კომპანიამ დააჯგუფა ერთი და იგივე საკრედიტო რისკის და ხანდაზმულობის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განაკვეთები განსაზღვრულია კომპანიის ისტორიული განაკვეთებით 3 წლის განმავლობაში. ისტორიული განაკვეთები დაკორექტირებულია მიმდინარე და მომავალზე ორიენტირებული მაკროეკონომიკური ფაქტორებით, რომლებიც გავლენას ახდენენ კომპანიის მომხმარებელზე.

4. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაციები

2017 წელს შეიცვალა შესადარისი მონაცემები, რათა ისინი მოსულიყვნენ თანხვედრაში მიმდინარე წლის თანხების კლასიფიკაციასთან.

ფინანსური ანგარიშგების არე	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული
შემოსავალი	71,281	(7,967)	63,314
პირდაპირი ხარჯები	(50,674)	2,944	(47,730)
სხვა შემოსავალი	794	7,967	8,761
სხვა ხარჯები	(5,496)	(2,944)	(8,440)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	23,327	(16,900)	6,427
სახელშეკრულებლო ვალდებულებები	-	16,900	16,900
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17,177	(4,851)	12,326
სახელშეკრულებლო აქტივები	-	4,851	4,851

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

საქმიანობის პროცესში კომპანია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საპროცენტო განაკვეთის რისკი
- სავალუტო რისკი

სხვა ბიზნესების მსგავსად, კომპანია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. ეს შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რათა მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები, რომლებსაც იყენებს კომპანია და საიდანაც წარმოიქმნება ფინანსური რისკები, წარმოდგენილია შემდეგნაირად: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, გაცემული სესხები, ფული და ფულის ეკვივალენტები, მიღებული სესხები, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.

ყველა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ფული და ფულის ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, მათი მოკლევადიანი ბუნების გამო, შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას. გაცემული სესხები და მიღებული სესხები შეფასებულია რეალური ღირებულების 3-ე დონით.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის. მენეჯმენტი ყოველთვიური რეპორტების მიმოხილვის საფუძველზე ადგენს დანერგილი პროცესების ეფექტურობასა და იმ მიზნებისა და პოლიტიკის ეფექტურობას შესაბამისობას რომელსაც დანერგილი პროცესები არეგულირებს.

მენეჯმენტის საერთო მიზანია დანერგოს პოლიტიკა, რომელიც მიმართული იქნება რისკების შემცირებისკენ, იმგვარად რომ ზედმეტი ზემოქმედება არ მოახდინოს კომპანიის კონკურენტუნარიანობასა და მოქნილობაზე. შემდგომი დეტალები ამ პოლიტიკასთან დაკავშირებით განმარტებულია ქვემოთ:

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. კომპანიას საკრედიტო რისკი ძირითადად წარმოეშება, როდესაც ხდება კრედიტით გაყიდვები. კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკით განსაზღვრულია ის აუცილებელი პროცედურები რაც უნდა ჩატარდეს საკრედიტო რისკის გასაწესებლად, კონტრაქტის გაფორმებამდე. ასეთი საკრედიტო რეიტინგები გათვალისწინებულია ადგილობრივი ბიზნესის პრაქტიკის გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა, 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
გაცემული სესხები	22,962	2,471
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28,147	30,416
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,409	3,692
	52,518	36,579

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მენეჯმენტმა შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ხდება ყოველი ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობის ანალიზი, სანამ მოხდება კლიენტისთვის კომპანიის სტანდარტული გადახდის და მიწოდების ვადების და პირობების შეთავაზება.

მენეჯმენტი საკრედიტო რისკის მოცულობას ადგენს დებიტორული დავალიანების ყოველთვიური ვადიანობის ანალიზით.

მოთხოვნები, რომლებიც ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებელია, გაშიფრულია 16-ე შენიშვნაში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების შედეგად.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო (სავალუტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებადობის გამო. კომპანიას წარმოეშვა რისკები გაცვლითი კურსის ცვლილებების გამო, რომელთა ეფექტი მოცემულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფინანსური აქტივები				
გაცემული სესხები	-	22,962	-	22,962
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8,855	16,545	2,747	28,147
ფული და ფულის ეკვივალენტები	938	313	158	1,409
	9,793	39,820	2,905	52,518
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	-	5,953	1,691	7,644
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,257	4,596	7,725	14,578
	2,257	10,549	9,416	22,222
ღია საბალანსო პოზიცია	7,536	29,271	(6,511)	30,296

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფინანსური აქტივები				
გაცემული სესხები	-	2,471	-	2,471
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	29,321	95	1,000	30,416
ფული და ფულის ეკვივალენტები	822	851	2,019	3,692
	30,143	3,417	3,019	36,579
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	3,012	843	849	4,704
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,607	4,734	86	6,427
	4,619	5,577	935	11,131
ღია საბალანსო პოზიცია	25,524	(2,160)	2,084	25,448

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**სავალუტო რისკის მგრძნობელობა**

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის ლართან მიმართებაში 20%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება მენეჯმენტის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. წმინდა მოგებაზე და კაპიტალზე გავლენა დამყარებული აქტივების ღირებულებაზე 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა	2018		2017	
	+20%	-20%	+20%	-20%
აშშ დოლარის ეფექტი მოგება/(ზარალი)	5,854	(5,854)	(432)	432
ევროს ეფექტი მოგება/(ზარალი)	(1,302)	1,302	417	(417)

საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე.

კომპანიის ყველა მნიშვნელოვანი აქტივი და ვალდებულება მიბმულია ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთზე, შედეგად კომპანიას მისაღებ დონემდე აქვს შემცირებული საპროცენტო რისკი.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რათა მოხდეს სესხებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის კომპანია ახორციელებს სისტემატიურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კატეგორიების ლიკვიდურობის ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ცხრილი მომზადებულია კომპანიის მენეჯმენტის შიდა ინფორმაციის საფუძველზე:

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდურობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ერთ წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები	2,722	20,240	22,962
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13,931	14,216	28,147
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,409	-	1,409
	18,062	34,456	52,518
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	7,644	-	7,644
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14,578	-	14,578
	22,222	-	22,222
ლიკვიდურობის სხვაობა	(4,160)	34,456	
აკუმულირებული ლიკვიდურობის სხვაობა	(4,160)	30,296	

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდურობის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ერთ წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები	2,471	-	2,471
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12,326	18,090	30,416
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,692	-	3,692
	<u>18,489</u>	<u>18,090</u>	<u>36,579</u>
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	4,704	-	4,704
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	6,427	-	6,427
	<u>11,131</u>	<u>-</u>	<u>11,131</u>
ლიკვიდურობის სხვაობა	<u>7,358</u>	<u>18,090</u>	
აკუმულირებული ლიკვიდურობის სხვაობა	(7,358)	25,448	

კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალი მოიცავს ჩვეულებრივ საწესდებო კაპიტალს და დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მისი როლი, როგორც კორპორატიული ხელმძღვანელების, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან კაპიტალის შენარჩუნებაზე და ზრდაზე, ასევე მფლობელებისთვის ადეკვატური შემოსავლის მიღებაზე.

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს აქციონერებისათვის სარგებლის მოტანა; და
- გამოიმუშაოს აქციონერებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

6. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანიის დეზაგრეგირებული ამონაგები კატეგორიების მიხედვით წარდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
სამშენებლო მომსახურებები	118,203	59,851
ელექტროენერგიის გაყიდვა	3,770	3,463
	121,973	63,314

საქონლის ან მომსახურების გადაცემის დრო:

დროთა განმავლობაში (სამშენებლო მომსახურებები)	118,203	59,851
დროის გარკვეულ მომენტში (ელექტროენერგიის გაყიდვა)	3,770	3,463

სამშენებლო მომსახურებებში შედის დაპროექტება, სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოები საქართველოს მასშტაბით. ყველაზე ხშირად სამშენებლო ხელშეკრულებები მოიცავს მხოლოდ ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას. სამშენებლო სამუშაოებში შესასრულებელი ვალდებულება მოიცავს სამშენებლო კონტრაქტს ან გასაწევ მომსახურებას. შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში, საკონტრაქტო სამუშაოების შესრულების სტადიის მიხედვით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რაც განისაზღვრება აღნიშნული თარიღისათვის გაწეული საკონტრაქტო დანახარჯების მთლიან დანახარჯებთან შეფარდების პროპორციით (გამოყენებული რესურსების მეთოდით).

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი მოიცავს კომპანიის მფლობელობაში არსებული ხადორის ჰესის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის გაყიდვას. შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება დროის იმ მომენტში, როდესაც კონტროლი გადადის მომხმარებელზე, ზოგადად მიწოდების დროს.

კომპანია არ ამჟღავნებს ინფორმაციას სამშენებლო ხელშეკრულებებიდან მომავალში მისაღებ შემოსავლებთან დაკავშირებით დარჩენილი შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებიც დაიწყო და არ დასრულებულა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, რადგანაც ყველა ხელშეკრულება სრულდება 2019 წელს.

სახელშეკრულებო აქტივებისა და ვალდებულებების შეჯერება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სახელშეკრულებლო აქტივი		სახელშეკრულებლო ვალდებულება	
	2018	2017	2018	2017
1 იანვარი	4,851	2,578	(50,919)	(8,724)
სახელშეკრულებო აქტივიდან მოთხოვნებში გადასვლა	(4,851)	(2,578)	-	-
სახელშეკრულებლო ვალდებულებებში მოცემული თანხები, რომლებიც აღიარდა შემოსავლად წლის განმავლობაში	-	-	47,794	8,724
აღიარებული შემოსავლის გადაჭარბება მისაღებ ანაზღაურებასთან მიმართებაში	-	4,851	-	-
მისაღები ანაზღაურების გადაჭარბება აღიარებულ შემოსავალთან მიმართებაში წლის განმავლობაში	-	-	-	(16,900)
მიღებული ანაზღაურება ავანსად, რომელიც არ აღიარებულა შემოსავლად წლის განმავლობაში	-	-	(14,210)	(34,019)
31 დეკემბერი	-	4,851	(17,335)	(50,919)

სახელშეკრულებო აქტივი და სახელშეკრულებლო ვალდებულება წარმოიშობა კომპანიის საქმიანობიდან, რომელიც მოიცავს ხელშეკრულებებს, რომლებსაც რამდენიმე წელი დაჭირდება დასასრულებლად, იმიტომ, რომ მომხმარებლისგან მიღებული ანაზღაურება ბალანსის შედგენის თარიღისთვის არ არის აუცილებელი უდრიდეს ხელშეკრულებებით აღიარებულ შემოსავალს.

2018 წელს მიღებული ავანსები მოიცავს „ASTALDI SOCIETA PER AZIONI“ (კონტრაქტორი)-სგან მიღებულ ავანსს 8,759 ლარი. ეს პროექტი შეჩერდა 2018 წელს, რაც ახლა მხარეებს შორის დავის საგანია, დამატებითი ინფორმაცია გამჟღავნებულია 21-ე შენიშვნაში.

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

7. პირდაპირი ხარჯები

	2018	2017
ნედლეული და მასალები	(63,250)	(18,676)
მესამე მხარის მომსახურებები	(14,739)	(7,660)
ხელფასები	(6,577)	(8,173)
იჯარა	(3,884)	(5,702)
საწვავი	(3,249)	(2,257)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(1,985)	(1,569)
სხვა	(2,569)	(3,693)
	(96,253)	(47,730)

პირდაპირი ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებული არიან იმ ტიპის შემოსავლებთან, რომლებიც წარდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
სამშენებლო ხელშეკრულებები	(95,362)	(47,213)
ელექტროენერგიის გაყიდვა	(891)	(517)
	(96,253)	(47,730)

8. სხვა შემოსავალი

2019 წლის 27 მარტს (ბალანსის შედგენის შემდგომი თარიღის მაკორექტირებელი მოვლენა) ადგილობრივი სადაზღვევო კომპანიასთან გაფორმებული ხელშეკრულებით, კომპანია მიიღებს კომპენსაციას გვირაბის საბურღი მანქანის დაზიანების გამო, რომელიც შეადგენს 12,312 ლარს.

9. საერთო და ადმინისტრაციული და ხარჯები

	2018	2017
პროფესიული მომსახურების ხარჯები*	(1,044)	(807)
ხელფასები და სხვა თანამშრომელთა სარგებელი	(696)	(997)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(253)	(260)
საოპერაციო იჯარა	(165)	(113)
დაზღვევა	(142)	(111)
საბანკო ხარჯები	(80)	(58)
მივლინებები	(67)	(112)
კომუნალურები	(58)	(62)
საწვავის ხარჯები	(54)	(64)
სხვა ხარჯები	(277)	(296)
	(2,836)	(2,880)

უმაღლესი მენეჯმენტის კომპენსაციები გაშიფრულია 20-ე შენიშვნაში.

*აუდიტის ხარჯი 2018 და 2017 წლებში შეადგენდა 42 და 44 ლარს, შესაბამისად.

10. სხვა ხარჯები

	2018	2017
მოცდენის ხარჯები*	(7,876)	(8,175)
გაყიდული ძირითადი საშუალების თვითღირებულება	(76)	-
სხვა	(1,067)	(265)
	(9,019)	(8,440)

* მოცდენის ხარჯები მოიცავს ხელფასებს, ასევე ცვეთას და ქონების გადასახადს იმ ძირითადი საშუალებების რომლებიც უმოქმედოდ იყო წლის განმავლობაში.

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

11. ძირითადი საშუალებები

	ტექნიკური აღჭურვილობა	გვირაბის საბურღი მანქანები	ჰიდროტექნიკური ნაგებობები	დანადგარები	ავტომობილები	მიწა	შენობები და ნაგებობები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სხვა	სულ
ისტორიული ღირებულება										
2016 წლის 31 დეკემბერი	10,273	20,919	6,424	5,935	3,203	1,599	2,606	231	392	51,582
შემოსვლა	1,678	3,546	-	1,426	1,474	357	737	786	952	10,956
გასვლა	-	-	(549)	(44)	(73)	-	(15)	-	(2)	(683)
2017 წლის 31 დეკემბერი	11,951	24,465	5,875	7,317	4,604	1,956	3,328	1,017	1,342	61,855
შემოსვლა	2,769	9,425	-	2,655	334	130	27	557	148	16,045
გასვლა	(140)	-	-	(37)	(44)	-	-	-	-	(221)
2018 წლის 31 დეკემბერი	14,580	33,890	5,875	9,935	4,894	2,086	3,355	1,574	1,490	77,679
დაგროვილი ცვეთა										
2016 წლის 31 დეკემბერი	(6,602)	(7,819)	(1,102)	(1,954)	(797)	-	(280)	-	(180)	(18,734)
ცვეთა	(822)	(1,294)	(236)	(774)	(455)	-	(162)	-	(85)	(3,828)
გასვლა	-	-	96	17	106	-	9	-	1	229
2017 წლის 31 დეკემბერი	(7,424)	(9,113)	(1,242)	(2,711)	(1,146)	-	(433)	-	(264)	(22,333)
ცვეთა	(1,032)	(1,677)	(234)	(967)	(415)	-	(240)	-	(93)	(4,658)
გასვლა	118	-	-	9	44	-	-	-	-	171
2018 წლის 31 დეკემბერი	(8,338)	(10,790)	(1,476)	(3,669)	(1,517)	-	(673)	-	(357)	(26,820)
წმინდა საბალანსო ღირებულება										
2017 წლის 31 დეკემბერი	4,527	15,352	4,633	4,606	3,458	1,956	2,895	1,017	1,078	39,522
2018 წლის 31 დეკემბერი	6,242	23,100	4,399	6,266	3,377	2,086	2,682	1,574	1,133	50,859

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ყველა ძირითადი საშუალება, ჩადებული იყო კომპანიის ასოცირებული საწარმოების სს დარიალი ენერჯის და შპს ენერგიას სასარგებლოდ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისა და სს თიბისი ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველყოფაში, შესაბამისად. ასევე გვირაბის საბურღი მანქანები და მიწები ჩადებულია ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტისგან მიღებული სესხების უზრუნველყოფაში.

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

12. ინვესტიციები

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასოცირებული და ერთობლივად კონტროლირებადი კომპანიები რომლებიც აღრიცხულია წილობრივი მეთოდით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
ასოცირებული		
შპს ენერგია *	30%	30%
ერთობლივად კონტროლირებადი		
სს დარიალი ენერჯი **	31.38%	31.38%
სს სუფსა ენერჯი	50%	50%
სს ონის კასკადი***	55%	55%

კომპანიას და მის ასოცირებულ და ერთობლივად კონტროლირებად კომპანიებს აქვთ იგივე საანგარიშგო პერიოდი. საკონტრაქტო შეთანხმებები უზრუნველყოფს კომპანიის უფლებებს ერთობლივი საწარმოების წმინდა აქტივებში.

* შპს ენერგიის (ასოცირებული) ძირითადი საქმიანობა არის ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. საანგარიშგო პერიოდში კომპანია ოპერირებს ორ ჰესს, რომლებიც განლაგებულია საქართველოს რეგიონებში, რომელთა სიმძლავრე არის 24 მეგავატი.

**სს დარიალი ენერჯის (ასოცირებული) ძირითადი საქმიანობა არის ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. ერთობლივი საწარმოს ძირითადი აქტივი არის ჰიდროელექტროსადგური, რომელიც იმყოფება ყაზბეგის რაიონში, საქართველო (დარიალი ჰესი). ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა დასრულდა 2016 წლის ნოემბერში და სს დარიალი ენერჯიმ დაიწყო ელექტროენერგიის წარმოება და გაყიდვა 2016 წლის ბოლოსთვის.

***სს ონი კასკადის (ერთობლივი საწარმო) ძირითადი საქმიანობა იქნება ელექტროენერგიის წარმოება. მისი ძირითადი აქტივი იქნება 206.16 მვტ მოცულობის და ყოველწლიური 788.6 გჰვტ წარმოებული ელექტროენერგიის ჰიდროელექტროსადგური, რომელიც განლაგდება ონის რაიონში, საქართველო. ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა დაიწყება 2019 წელს და დასრულდება 2023 წელს.

ინვესტიციების მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2017	შენატანები	ინვესტიციის შემცირება	მოგების წილი	31 დეკემბერი 2018
სს დარიალი ენერჯი	15,380	-	-	342	15,722
შპს ენერგია	5,104	-	(161)	1,006	5,949
სს სუფსა ენერჯი	248	50	-	-	298
სს ონი კასკადი	-	1	-	-	1
	20,732	51	(161)	1,348	21,970

	31 დეკემბერი 2016	შენატანები	მოგების წილი	31 დეკემბერი 2017
სს დარიალი ენერჯი	8,013	3,755	3,612	15,380
შპს ენერგია	2,075	-	3,029	5,104
სს სუფსა ენერჯი	60	188	-	248
	10,148	3,943	6,641	20,732

სს დარიალი ენერჯის და შპს ენერგიის წილები ჩადებულია უზრუნველყოფაში ამავე კომპანიების მიერ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD) და სს თიბისი ბანკისგან მიღებული სესხების აღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

12. ინვესტიციები (გაგრძელება)

ერთობლივი საწარმოების ფინანსური ინფორმაცია არ არის განმარტებული მათი არარსებითობის გამო. ასოცირებული საწარმოების ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018		2017	
	სს დარიალი ენერჯი	შპს ენერგია	სს დარიალი ენერჯი	შპს ენერგია
აქტივები	257,521	87,829	261,841	87,714
ვალდებულებები	208,576	65,484	213,987	68,347
შემოსავლები	37,944	13,616	34,657	12,089
წლის მოგება	1,091	3,354	11,512	10,095

13. გაცემული სესხები

	დაფარვის ვადა	საპროცენტო განაკვეთი	2018	2017
გრძელვადიანი				
სს დარიალი ენერჯი	30.04.2020	8.40%	20,449	-
გაუფასურების რეზერვი			(209)	-
			20,240	-
მიმდინარე				
შპს ენერგია	მოთხოვნამდე	13.60%	2,722	2,471

2018 წლის 1 აპრილს კომპანიამ და სს დარიალი ენერჯიმ გააფორმეს სესხის ხელშეკრულება რომლის თანახმადაც 7,353 დოლარის სავაჭრო მოთხოვნის (ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან) აღიარება შეწყდა და გადაკვალიფიცირდა როგორც გაცემული სესხი. სესხი არის სუბორდინირებული ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიმართ და ხელშეკრულებით არ არის განსაზღვრული დაფარვის ვადა. კომპანიამ და სს დარიალი ენერჯიმ გააფორმეს შეთანხმება, რომლის მიხედვითაც სესხის დაფარვა დაიწყება არაუგვიანეს 2020 წლის 30 აპრილისა.

კომპანიამ უზრუნველყოფაში ჩადო სს დარიალი ენერჯის გაცემული სესხი მიღებული სესხის სანაცვლოდ ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტების სასარგებლოდ.

გაცემული სესხის საწყისი აღიარების დროს წარმოქმნილი მოგება 1,638 ლარი, მომავალი ფულადი ნაკადების ცვლილების გამო, წარდგენილია ფინანსურ შემოსავლებში.

2018 და 2017 დასრულებული წლებისთვის გაცემულ სესხებზე საპროცენტო შემოსავლებმა შეადგინა 1,600 და 180 ლარი, შესაბამისად.

დეტალური ინფორმაცია გაუფასურების რეზერვის შესახებ მოცემულია 16-ე შენიშვნაში.

14. მარაგები

	2018	2017
ნედლეული და მასალები	11,109	9,907
საწვავი	225	455
ღვინო	333	275
სხვა	1,028	473
	12,695	11,110

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

15. გადახდილი ავანსები

	2018	2017
საერთაშორისო მომწოდებლებთან	2,767	20,115
ადგილობრივ მომწოდებლებთან	868	1,617
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	612	5,555
სხვა გადახდილი ავანსები	102	159
გაუფასურების რეზერვი	(1,894)	(539)
	2,455	26,907

ცვლილებები გადახდილი ავანსების გაუფასურების რეზერვში:

	2018	2017
ნაშთი წლის დასაწყისში	(539)	(613)
ზრდა	(1,355)	(347)
გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	(1,355)	(347)
წლის განმავლობაში ჩამოწერები	-	421
ნაშთი წლის ბოლოს	(1,894)	(539)

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	2018	2017
გრძელვადიანი		
სავაჭრო მოთხოვნები*	15,202	18,090
მიმდინარე		
სადაზღვევო კომპანიის მიმართ მოთხოვნა	12,312	-
სავაჭრო მოთხოვნები	784	11,718
სხვა მოთხოვნები	826	616
გაუფასურების რეზერვი	(977)	(8)
	12,945	12,326

*გრძელვადიან სავაჭრო მოთხოვნებში შედის საგარანტიო თანხები სამშენებლო ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, რომელთა მოთხოვნის უფლება კომპანიას აქვს 2-3 წელიწადში.

კომპანია არ ფლობს რაიმე სახის უზრუნველყოფას

ფინანსური აქტივების დაყოფა ლიკვიდობისა და ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	ვადაგადაცილება დღეებში						
	მიმდინარე	1-30	31-60	61-120	121-180	>360	სულ
ზარალის განაკვეთი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
საბალანსო ღირებულება	28,152	15	177	61	240	479	29,124
გაუფასურების რეზერვი	281	0.5	18	31	168	479	977

კომპანიამ დანერგა ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, რომლისთვისაც გამოიყენა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები.

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

კოლექტიური მეთოდით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესაფასებლად, კომპანიამ დააჯგუფა ერთი და იგივე საკრედიტო რისკის და ხანდაზმულობის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. კომპანიამ ფასს 9 ის ეფექტი 2018 წლის 1 იანვარს ასახა, შესაძარისი ინფორმაციის გადანგარიშების გარეშე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განაკვეთები განსაზღვრულია კომპანიის ისტორიული განაკვეთებით 3 წლის განმავლობაში. კომპანიამ გამოიყენა გამონაკლისი ფასს 9 ის 85.5.50 პუნქტის მიხედვით და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის არ გამოიყენა საპროგნოზო პერიოდში მოსალოდნელი ფაქტორები. ისტორიული განაკვეთები არ არის დაკორექტირებული მიმდინარე და მომავალზე ორიენტირებული მაკროეკონომიკური ფაქტორებით, რომლებიც გავლენას ახდენენ კომპანიის მომხმარებელზე.

ცვლილებები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვში:

	სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	გაცემული სესხები	სულ
1 იანვარი ბასს 39-ის მიხედვით	(8)	-	(8)
საწყისი გაუნაწილებელი მოგების გადაანგარიშება	(459)	-	(459)
გაუფასურების რეზერვის საწყისი ნაშთი	(467)	-	(467)
ზრდა	(518)	(209)	(727)
გამოუყენებელი თანხები	-	-	-
წლის გაუფასურების ზარალები	(518)	(209)	(727)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი მოთხოვნები	8	-	8
31 დეკემბრის ნაშთი	(977)	(209)	(1,194)

17. ფული და ფული ეკვივალენტები

	2018	2017
ფული ბანკში	1,409	1,673
შეზღუდული ფული	-	2,019
	1,409	3,692

ფულის და ფულის ეკვივალენტების დაყოფა ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

18. მიღებული სესხები

	2018	2017
დამფუძნებელი	201	-
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტები	7,443	4,704
	7,644	4,704

ყველა მიღებული სესხი არის ფიქსირებულ პროცენტში და განსაზღვრულია 7-დან 11%-მდე.

სასესხო ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც გაფორმდა სს თიბისი ბანკთან 2018 წლის მარტში, კომპანიამ აიღო ახალი სესხი თანხით 2,000 ლარი. სესხი უზრუნველყოფილია კომპანიის გვირაბ გამყვანი მანქანით, მიწებით და სს დარიალი ენერჯი-ს სესხით, მსესხებლის სასარგებლოდ.

ამ სესხთან დაკავშირებით კომპანიას აქვს შემდეგი კოვენანტები, რომლებიც გარდა საბრუნავი კაპიტალისა, დაკმაყოფილებულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

შპს ფერი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

18. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

1) EBIT - არ უნდა იყოს 300%-ზე ნაკლები წლის განმავლობაში დარიცხულ საპროცენტო ხარჯზე (სესხებსა და საბანკო გარანტიებზე);

2) EBIDA - არ უნდა იყოს 130%-ზე ნაკლები: დარიცხულ საპროცენტო ხარჯზე, გრძელვადიანი სესხის ძირზე, კაპიტალ დაბანდებაზე, ლიზინგებზე გადახდილ გადასახადებზე და გადახდილ დივიდენდებზე

3) ICR - არ უნდა იყოს 3-ზე ნაკლები;

4) საბრუნავი კაპიტალი არ უნდა იყოს 7,000 დოლარზე ნაკლები

ფინანსური ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების რეკონსილაცია წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

1 იანვრის მდგომარეობით	4,704	6,518
ფულადი მუხლები		
ძირის გადახდა	(6,007)	(13,315)
პროცენტის გადახდა	(400)	(597)
სესხის აღება	8,448	11,494
არაფულადი მუხლები		
საკუროს სხვაობების ეფექტი	507	3
საპროცენტო ხარჯი	392	601
31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,644	4,704

მიღებული სესხების დაყოფა ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	2018	2017
დამკვეთების სასარგებლოდ მთლიანი თანხა	5,419	3,937
ვალდებულებები ქვეკონტრაქტორებთან	7,955	1,156
სახელფასო ვალდებულებები	585	689
სხვა ვალდებულებები	619	645
	14,578	6,427

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების დაყოფა ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

შპს ფერი**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

('000 ლარში)

20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ოპერაციები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	<u>დამფუძნებელი</u>	<u>ასოცირებული საწარმო</u>	<u>სხვა</u>	<u>უმაღლესი ხელმძღვანელობა</u>
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	657	-	-
გაცემული სესხები	-	22,962	-	-
მიღებული სესხები	141	-	60	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	3	474	-

სრული შემოსავლის**ანგარიშგება**

შემოსავალი მომხმარებლებთან

გაფორმებული	-	71	-	-
ხელშეკრულებებიდან				
პირდაპირი ხარჯები	-	-	(794)	-
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	-	-	(112)	-
ხელფასები	-	-	-	(257)
საპროცენტო ხარჯები	(2)		(1)	
ფინანსური შემოსავალი	-	3,238	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ოპერაციები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	<u>ასოცირებული საწარმო</u>	<u>სხვა</u>	<u>უმაღლესი ხელმძღვანელობა</u>
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17,128	60	-
გაცემული სესხები	2,471	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	239	-

მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის**ანგარიშგება**

შემოსავალი მომხმარებლებთან	130	-	-
გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან			
პირდაპირი ხარჯები	-	(923)	-
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(112)	-
ხელფასები	-	-	(255)
საპროცენტო შემოსავალი	(180)	-	-

21. პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

შეთანხმება ერთობლივ საწარმოსთან

2017 წლის 16 მაისის გაფორმებული მფლობელების შეთანხმების ხელშეკრულების თანახმად, აქციონერები თანხმდებიან რომ შეთანხმების თარიღისთვის და შემდგომი 3 წლის განმავლობაში შპს ფერი აღიარებს ვალდებულებას აუნაზღაუროს შპს ონი ჰოლდინგს სხვაობა (დანაკლისი) იმ შემთხვევაში, თუ მის საკუთრებაში არსებული აქციების ნასყიდობის ფასი იქნება ინვესტორის დაგეგმილ გასვლის ღირებულებაზე ნაკლები, ასეთი სხვაობის (დანაკლისის) ოდენობით, მაგრამ არაუმეტეს შპს „ონი ჰოლდინგის“ (შემდგომი ინვესტორი) გარანტირებული ფასის შეზღუდული ღირებულებისა. იმავე მიზეზების გამო, შპს ფერს შეუძლია ინვესტორს ანაზღაურებადი თანხა მიაწოდოს მხოლოდ შემდეგი გზებით 1. ისეთი დივიდენდების გაცემით, რომელიც ინვესტორს ეკუთვნის კომპანიისგან, 2. ნებისმიერი მოგება (ზარალით), რომელსაც ინვესტორი მიიღებს შპს ფერში კაპიტალური დაბანდებიდან აქციების გადაცემის დროს, ორივე შემთხვევაში მხოლოდ შეზღუდული ფასის გარანტიის ღირებულებით.

ინვესტორისთვის ბიზნესიდან გასვლის დაგეგმილი ღირებულება უნდა წარმოადგენდეს ინვესტორის მიერ ფლობილ წილს დამატებული ა) ინვესტორის კაპიტალური დაბანდება ბ) დარიცხული წლიური 17% , დაგროვებული და კაპიტალიზირებული წლიურად ინვესტორის კაპიტალური დაბანდების თანხაზე და გამოკლებული გ) ინვესტორის მიერ კომპანიისგან კაპიტალურ დაბანდებიდან მიღებულ ნებისმიერ დივიდენდზე დ) დარიცხული წლიური 17%, დაგროვებული და კაპიტალიზირებული წლიურად ასეთი დივიდენდის თანხაზე.

შეზღუდული ფასის გარანტიის ღირებულება უნდა წარმოადგენდეს ისეთ ანაზღაურებად ოდენობას რომ, როდესაც ინვესტორი მიიღებს აღნიშნულს, გაიზრდება ინვესტორის კაპიტალის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ინვესტორის სამიზნე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთამდე, ისეთი რეალიზაციის დროს, სადაც ჩართულია შუამავალი მხარე. თუმცა, პროცენტული სხვაობა ინვესტორის სამიზნე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთსა და ინვესტორის კაპიტალის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს შორის, რომელიც უნდა ანაზღაუროს შპს ფერმა, არ უნდა აღემატებოდეს 4%-ს.

ასოცირებული საწარმოს მიღებული სესხის გარანტორი

კომპანია არის ასოცირებული საწარმოს, შპს ენერგიას მიღებული სესხის გარანტორი. მიღებული სესხის ოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 62,110 ლარს. სესხის უზრუნველყოფაში შპს ენერგიას ჩადებული აქვს ყველა ძირითადი საშუალება და საინვესტიციო ქონება, ასევე მფლობელებმა თავიანთი წილების 100% ჩადეს სესხის უზრუნველყოფაში.

ადგილობრივ ფინანსურ ინსტიტუტთან დადებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, ასოცირებული საწარმო უნდა აკმაყოფილებდეს ფინანსურ კოვენანტებს სესხის ამოწურვამდე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასოცირებულმა საწარმომ ვერ დააკმაყოფილა სესხის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კოვენანტები. ხელშეკრულების თანახმად ასეთ შემთხვევაში, გამსესხებელს უფლება აქვს მოითხოვოს სესხის ერთიანად, ვადამდელი დაბრუნება, თუმცაღა გამსესხებლის დასტურის საფუძველზე ხელმძღვანელობა არ მოელის ამ პირობის ამოქმედებას.

სასამართლო დავები

კომპანია (შემდგომში მოსარჩელე) არის განმცხადებელი მხარე მიმდინარე სასამართლო დავაზე. დავის მიზეზი არის 2017 წლის 1 დეკემბერს ASTALDI SOCIETA PER AZIONI-თან (შემდგომში მოპასუხე) ქვეკონტრაქტორთან გაფორმებული ხელშეკრულება, რომლის თანახმადაც კომპანიას უნდა შეესრულებინა და დაესრულებინა ქვეკონტრაქტორის სამუშაოები (ზემო-ოსიაურისა და ჩუმათელეთში E-60 ავტომაგისტრალის სამშენებლო სამუშაოები). ხელშეკრულების თანახმად ASTALDI SOCIETA PER AZIONI კომპანიას გადაუხადა ავანსი 8,759 ლარი (სახელშეკრულებო ღირებულების 7.5%, დღგ-ს გარეშე). მოპასუხემ დაარღვია პირობები საწყის ეტაპზე - ხელშეკრულების გაფორმებიდან რამდენიმე თვეში გაკოტრების გამო. საქართველოს სასამართლომ მოპასუხის საბანკო ანგარიშები დააყადაღა და საქმე გადასცა საფრანგეთის არბიტრაჟს (ხელშეკრულების თანახმად, მხარეებს შორის წარმოშობილი ყველა დავა უნდა გადაწყდეს საარბიტრაჟო წესებით). ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ სასამართლო დააკმაყოფილებს სარჩელს. კომპანიამ ვალდებულებები წარადგინა სრულად სახელშეკრულებო შეთანხმებიდან გამომდინარე.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა**ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყენებულია ყველა წარმოდგენილი პერიოდისთვის თუ დამატებით სხვა რამ არ არის მითითებული.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	აშშ დოლარი	ევრო
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6766	3.0701
კურსი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.5922	3.1044

ფინანსური ინსტრუმენტები**ფინანსური აქტივები**

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთი კატეგორიის მიხედვით, რომლებიც ქვემოთ არის განხილული, დამოკიდებული აქტივის ფლობის მიზანზე. კომპანია არ ფლობს ფინანსურ აქტივს რეალური ღირებულებით მოგება ან ზარალის ასახვით ან რეალური ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლის ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულება

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აქტივს ფლობს იმ ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად. ფინანსური აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალურ ღირებულებას დამატებული გარიგების დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია აქტივების შეძენასთან და შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომელსაც აკლდება გაუფასურების რეზერვი.

გაუფასურების ზარალები მიმდინარე და გრძელვადიანი მოთხოვნებისთვის აღიარდება გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად, ფასს 9-ის ფარგლებში ვადაგადაცილებების მატრიცის გამოყენებით იმის დასადგენად, თუ რა არის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები. პროცესში კომპანია ახდენს მოთხოვნის გადაუხდელობის ნაწილის ალბათობის შეფასებას. იმისთვის, რომ კომპანიამ განსაზღვროს მოთხოვნის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები, მიღებულ ალბათობას ამრავლებს საკრედიტო ზარალებზე წარმოშობილი დეფოლტის შემთხვევაში.

გაუფასურების რეზერვები დაკავშირებულ მხარეებთან არსებულ მოთხოვნებზე და გაცემულ სესხებზე აღიარდება მომავალზე ორიენტირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების მოდელის შესაბამისად. მეთოდოლოგია, რომელსაც კომპანია იყენებს გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრისთვის, დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი. იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა საწყისი აღიარების შემდეგ არ გაზარდილა საკრედიტო რისკი, კომპანია ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალებს და საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ბრუტო მეთოდით. იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი, კომპანია ანგარიშობს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალებს და საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ბრუტო მეთოდით. იმ აქტივებზე, რომელსაც კომპანია განსაზღვრავს, რომ უკვე გაუფასურებულია, ანგარიშობს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალებს და საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ნეტო მეთოდით.

დროთა განმავლობაში კომპანია აწარმოებს მოლაპარაკებებს მომხმარებლებთან მოთხოვნების პირობებთან დაკავშირებით, ვისთანაც კომპანიას ადრე კარგი სავაჭრო ურთიერთობები ჰქონდა. ასეთი მოლაპარაკებები ხელს უწყობს გადახდის დროულობას და არ ცვლის მისაღები

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ანაზღაურების ოდენობას. ახალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები დისკონტირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად და საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (საოპერაციო მოგება).

ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, გაცემულ სესხებს და ფული და ფულის ეკვივალენტებს, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე 3 თვემდე დაფარვის ვადით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც: (ა) ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის; ან (ბ) იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან შედის ისეთ გარიგებაში, როდესაც: (i) აქტივის გასვლასთან ერთად ხდება ყველა არსებითი რისკისა და სარგებლის კომპანიიდან გასვლა; ან (ii) კომპანია არ გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკსა და სარგებელს, მაგრამ ასევე არ ინარჩუნებს კონტროლს ამ აქტივზე. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს უფლება, გაყიდოს აქტივი მესამე მხარეზე, გაყიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი შეზღუდვების გათვალისწინების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც ორი კატეგორია, იმის მიხედვით რა მიზნით ფლობს კომპანია ამა თუ იმ ვალდებულებას: რეალური ღირებულება მოგება ან ზარალში ასახვით და რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. კომპანია არ ფლობს ფინანსურ ვალდებულებებს კლასიფიკაციას რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მიღებული სესხები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით. ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

ურთიერთგადახურვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთმანეთში გადაიხურება და ფინანსურ ანგარიშგებებში წარდება ნეტო თანხა, მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი იურიდიული უფლება და სურვილი აღნიშნული არსებითი თანხების ურთიერთგადახურვისთვის.

ერთობლივი საქმიანობა

ხელშეკრულებით დადგენილი ერთობლივი კონტროლის უფლება არსებობს მხოლოდ მაშინ, როდესაც რელევანტურ საქმიანობებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება საჭიროებს ერთობლივად მაკონტროლებელ მხარეთა ერთსულოვან თანხმობას.

კომპანია თავის წილს ერთობლივ საქმიანობაში აკლასიფიცირებს როგორც:

- ერთობლივი საწარმო: სადაც კომპანიას გააჩნია ერთობლივი კონტროლი საქმიანობაზე, აქვს უფლებები ამ საქმიანობის წმინდა აქტივებზე.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

- ერთობლივი ოპერაცია: სადაც კომპანია რომელიც ერთობლივ კონტროლს ახორციელებს საქმიანობაზე, გააჩნია ამ საქმიანობასთან დაკავშირებულ აქტივებზე უფლებები და პასუხისმგებლობა ამ საქმიანობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე.

ერთობლივი საქმიანობის კლასიფიცირებისთვის კომპანია განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს:

- ერთობლივი საქმიანობის სტრუქტურა;
- გაცალკევებული სუბიექტის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა;
- სახელშეკრულებო შეთანხმების პირობები;
- თუ აუცილებელია, სხვა ფაქტორები და გარემოებები.

კომპანია ერთობლივ საქმიანობაში წილს აღრიცხავს წილობრივი მეთოდით. წილობრივ მეთოდს კომპანია იყენებს იმავე პრინციპით, როგორც ეს ასოცირებული კომპანიის შემთხვევაში ხდება.

თუ არის საფუძვლიანი რწმუნება რომ ინვესტიცია ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოში არის გაუფასურებული, მაშინ ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურებაზე იტესტება ისევე როგორც ეს ხდება არაფინანსური აქტივების შემთხვევაში (გარდა მარაგებისა).

ასოცირებული საწარმო

სადაც კომპანიას აქვს გავლენა (და არა კონტროლი), საწარმოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში, კლასიფიცირდება როგორც ასოცირებული საწარმო, რომელიც საწყისი აღიარებისას წარდგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში თვითღირებულებით. კომპანია ასოცირებულ საწარმოში წილს შემდგომში აღრიცხავს წილობრივი მეთოდით. წილობრივი მეთოდის თანახმად, ასოცირებულ საწარმოში განხორციელებული ინვესტიცია თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში მისი საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აისახოს შემენის თარიღის შემდგომ პერიოდში ინვესტორის წილი ინვესტირებული საწარმოს მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტორის წილი ინვესტირებული საწარმოს მოგებაში, ან ზარალში აღიარდება ინვესტორის მოგებაში, ან ზარალში. ინვესტირებული საწარმოდან დივიდენდების ან სხვა სახის განაწილებული თანხების მიღება ამცირებს ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებას. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულების კორექტირება შეიძლება აუცილებელი გახდეს აგრეთვე ინვესტირებულ საწარმოში ინვესტორის კუთვნილი პროპორციული წილის ცვლილების გასათვალისწინებლად, რასაც იწვევს ინვესტირებული საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის ცვლილება.

თუ არის საფუძვლიანი რწმუნება რომ ინვესტიცია ასოცირებულ საწარმოში არის გაუფასურებული, მაშინ ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურებაზე იტესტება ისევე როგორც ეს ხდება არაფინანსური აქტივების შემთხვევაში (გარდა მარაგებისა).

რეალური ღირებულებით შეფასება.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის მოითხოვება რეალური ღირებულებით შეფასება და განმარტება. ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. ხარჯები, რომლებიც გამოიყენება რეალური ღირებულების შეფასებისთვის, კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეზე, იმის მიხედვით თუ რამდენად შესაძლებელია ხარჯები არის გამოყენებული შეფასების მეთოდის განსაზღვრისთვის (რეალური ღირებულების იერარქია):

- დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული)
- დონე 2: თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირ ან არაპირდაპირი ემპირიული მონაცემების მიხედვით, როგორცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს
- დონე 3: არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე

რეალური ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები**

ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს შემენის ფასს და უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად, ასევე დემონტაჟისა და მოხსნის ხარჯების მიმდინარე ღირებულებას, რომლებიც მომავალში გაიწევა.

შემდგომი დანახარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისაგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ყველა სახის სხვა დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ტიპის რემონტებთან, აღიარდება როგორც ხარჯი გაწევის პერიოდში.

ყველა ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივი აღიარებულია ისტორიული ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალები, არსებობის შემთხვევაში. ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. მიწა არ იცვითება. კომპანია იყენებს ცვეთის/ამორტიზაციის წრფივი დარიცხვის მეთოდს ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების ყველა ჯგუფისათვის, გარდა გვირაბის საბურღი მანქანებისა.

ჯგუფი**სასარგებლო მომსახურების
ვადები (წლები)**

ტექნიკური აღჭურვილობა	3_22
ჰიდროტექნიკური ნაგებობები	25
დანადგარები	2_23
ავტომობილები	3_15
შენობები და ნაგებობები	4_25
ვენახი	25
სხვა	5_7

გვირაბის საბურღი მანქანები იცვითება გათხრილი მანძილის მიხედვით (30 კმ მოცულობის), შემდეგი შემცირებადი განაკვეთებით:

ფაქტიურად გათხრილი მანძილი**პირველი 10 კმ****მეორე 10 კმ****საბოლოო 10 კმ**

ცვეთის შემცირებადი განაკვეთი

1.5

1

0.5

გვირაბის საბურღი მანქანების მოცდენის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ ეს აქტივები განიცდიან ფიზიკური ცვეთას და ტექნიკური მოძველებას, შესაბამისად აქტივი იცვითება წრფივი დარიცხვის მეთოდით. ძველი და ახალი გვირაბი გამყვანის მანქანებისთვის განსაზღვრულია 12 და 20 სასარგებლო მომსახურების ვადები, შესაბამისად.

სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდი მიმოიხილება ყოველი საანგარიშო წლის ბოლოს, ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით, პერსპექტიულად.

ის ძირითადი საშუალებები, რომლებსაც ექსპლუატაციის სხვადასხვა ვადა აქვთ, აღირიცხება როგორც ცალკე ძირითადი საშუალება (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად წარმოშობილი მოგება ან ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული თანხის შედარებით და ჩაირთვება სხვა შემოსავლების/ხარჯების კატეგორიაში, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებები გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენებად ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის. როდესაც მიმდინარე ღირებულება გადააჭარბებს განსაზღვრულ ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ჩამოიწერება ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების აღიარება ხდება შესაბამის პერიოდში და წარდგება საოპერაციო ხარჯებში.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მარაგები

კომპანიის მარაგებს წარმოადგენს ნედლეული და მასალები, ღვინო და სხვა. მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომი წარდგენა თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება შედგება მარაგების შესყიდვისა და მათ საჭირო მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მიყვანის ყველაწარმოებულ ბიოლოგიური აქტივები ფასდება ნაყოფის მიღების მომენტიდან არსებული გაყიდვისათვის საჭირო შეფასებული დანახარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულებით. მარაგების თვითღირებულების ჩამოწერა ხდება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით.

იჯარა

იჯარა არის მხარეთა ურთიერთშეთანხმება, რომლის თანახმად მეიჯარე, საიჯარო გადასახდელის ან გადასახდელების მიღების მიზნით, მოიჯარეს გადასცემს ძირითადი საშუალებების გამოყენების უფლებას, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის განმავლობაში. ფინანსური იჯარა ისეთი იჯარაა, რომელიც გულისხმობს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას მოიჯარეზე. აქედან გამომდინარე, მოიჯარე ფლობს ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს და ფინანსური იჯარის ობიექტს აღიარებს საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით (რომელიც არსებითად არ განსხვავდება აქტივის რეალური ღირებულებისაგან).

ფინანსური იჯარის შემთხვევაში აღიარდება შესაბამისი ვალდებულება, რომელიც მომდევნო პერიოდებში მცირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის მიხედვით და ამგვარად კორექტირდება. იჯარის გამცემისთვის გადახდილი ოდენობა იყოფა საპროცენტო და ძირითადი თანხის ელემენტებად, ხოლო საპროცენტო ელემენტი აღიარდება მოგება-ზარალში იჯარის ვადის განმავლობაში როგორც სისტემატიური საპროცენტო გადასახადი იჯარის ნარჩენ ვალდებულებაზე.

ფინანსური იჯარის გარდა ყველა სხვა ტიპის იჯარა წარმოადგენს ჩვეულებრივ საოპერაციო იჯარას. ასეთ დროს საიჯარო გადასახდელები საიჯარო ვადის განმავლობაში ხარჯად უნდა აღიარდეს წრფივი მეთოდის მიხედვით.

ფასს 15 ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

ფასს 15-ის დანერგვამ მნიშვნელოვანი გავლენა ვერ მოახდინა კომპანიის 2018 წლის შემოსავლებზე. კომპანიამ ფასს 15-ის დანერგვისთვის აირჩია კუმულაციური ეფექტის მეთოდი, რომელიც არ მოითხოვს წინა წლების რიცხვების გადაანგარიშებას.

შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების დროულობა

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მოცემული ოპერაციიდან ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში და შესაძლებელია ამონაგების თანხის საიმედოდ შეფასება, მიუხედავად იმისა როდის მოხდება ანაზღაურება. შემოსავლის შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულების მიხედვით, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობებისა და ვადების საფუძველზე, გადასახადების გამოკლებით.

კომპანიის შემოსავლები მოიცავს:

სამშენებლო მომსახურებებში შედის დაპროექტება, სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოები საქართველოს მასშტაბით. ყველაზე ხშირად სამშენებლო ხელშეკრულებები მოიცავს მხოლოდ ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას. სამშენებლო სამუშაოებში შესასრულებელი ვალდებულება მოიცავს სამშენებლო ხელშეკრულებას ან გასაწევ მომსახურებას. შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში, საკონტრაქტო სამუშაოების შესრულების სტადიის მიხედვით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რაც განისაზღვრება აღნიშნული თარიღისათვის გაწეული საკონტრაქტო დანახარჯების მთლიან დანახარჯებთან შეფარდების პროპორციით (გამოყენებული რესურსების მეთოდით)

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი მოიცავს კომპანიის მფლობელობაში არსებული ხადორის ჰესის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის გაყიდვას. შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება დროის იმ მომენტში, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადადის მომხმარებელზე, ზოგადად მიწოდების დროს.

ყველა შეთანხმებაში კომპანია არის მარწმუნებელი და შემოსავალს აღიარებს მთლიანი ანაზღაურებით .

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კომპანიისთვის არის ჩვეულებრივი მომენტი მშენებლობასთან დაკავშირებით გასცეს გარანტიები (ხელშეკრულების, კანონმდებლობის ან კომპანიის ჩვეულებრივი ბიზნეს პრაქტიკის შესაბამისად).

კომპანიას არ გააჩნია გარანტიის ცალკე შეძენის საშუალება, აქედან გამომდინარე კომპანია გარანტიებს ასახავს ბასს 37-ის - „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ - შესაბამისად, ისეთი შემთხვევების გარდა, როდესაც დაპირებული გარანტია, ან დაპირებული გარანტიის ნაწილი, მომხმარებელს გარკვეული მომსახურებითაც უზრუნველყოფს, გარდა იმისა, რომ უზრუნველყოფს რწმუნებით იმის შესახებ, რომ პროდუქტი შეთანხმებულ სპეციფიკაციებს შეესაბამება.

გარიგების ფასის განსაზღვრა

კომპანია შემოსავლებს იღებს ფიქსირებული ფასით განსაზღვრული ხელშეკრულებებიდან, რომელიც დამოკიდებულია შესრულებულ ვალდებულებებზე კონკრეტულ თარიღში აქედან გამომდინარე შემოსავალი მიღებული თითოეული შემოსავლიდან განისაზღვრება ფიქსირებული ფასებით. თუ შესაძლებელია სამშენებლო კონტრაქტების შედეგების საიმედოდ შეფასება, სამშენებლო კონტრაქტებთან დაკავშირებული შემოსავალი და ხარჯები აღიარდება საკონტრაქტო სამუშაოების შესრულების სტადიის მიხედვით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რაც განისაზღვრება აღნიშნული თარიღისათვის გაწეული საკონტრაქტო დანახარჯების მთლიან დანახარჯებთან შეფარდების პროპორციით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ასეთი მეთოდი ვერ ასახავს შესრულებული სამუშაოების რეალურ ღირებულებას.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე ანგარიშსწორების მიღება ხორციელდება ძირითადად 30 დღის ვადაში. კომპანიას არ აქვს არცერთი ხელშეკრულება, რომელიც შეიცავს ცვალებად ანაზღაურებას.

სამშენებლო ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული ავანსები არ განიხილება როგორც დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტი, იქიდან გამომდინარე, რომ ხელშეკრულებების მიხედვით ავანსები იქვითება დასრულების სტადიის დროს, რომელიც ერთ წელზე ნაკლებია.

სამშენებლო ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული საგარანტიო თანხები არ განიხილება როგორც დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტი, რადგან ფასს 15-ის 62 (გ) პუნქტის კრიტერიუმში კმაყოფილდება:

დაპირებულ ანაზღაურებასა და საქონლოს ან მომსახურების მიმდინარე გასაყიდ ფასს შორის სხვაობა წარმოიქმნება მომხმარებლის ან საწარმოს დაფინანსების გარდა სხვა მიზეზების გამო და ზემოაღნიშნულ თანხებს შორის სხვაობა პირდაპირპროპორციულ დამოკიდებულებაშია განსხვავების მიზეზთან. მაგალითად, გადახდის პირობები შეიძლება კომპანიას ან მომხმარებელს იცავდეს მეორე მხარის უუნარობისგან, სათანადოდ შეასრულოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ზოგიერთი ან ყველა ვალდებულება.

კომპანიას არ აქვს არაფულადი ანაზღაურების შემთხვევები.

გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე

კომპანია ანაწილებს გარიგების ფასს თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების მიხედვით, ფიქსირებული ფასების საფუძველზე, რომელიც მოიცავს ყველა მომსახურებასთან დაკავშირებულ საზღაურს.

ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები

დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული ხელშეკრულებასთან მოიცავს გაყიდვებისა და იურიდიული დეპარტამენტების თანამშრომლების ფიქსირებულ ხელფასებს.

აღნიშნული დანახარჯები არ არის აღიარებული როგორც აქტივი და აღიარებულია როგორც ხარჯი, რომელიც წარმოადგენს ისეთ ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელსაც საწარმო მაინც გასწევდა, იმის მიუხედავად, გაფორმდებოდა თუ არა ხელშეკრულება.

ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული დანახარჯები არ აღიარდება ცალკე აქტივად, რადგან ასეთი დანახარჯები არის ბასს 16 ძირითადი საშუალებები-ს მოქმედების სფეროში.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაბეგვრა

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს პერიოდის მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების ჯამს. მიმდინარე გადასახადელი გადასახადი დაფუძნებულია დასაბეგრ მოგებაზე. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი მოგებისგან, რადგან არ მოიცავს იმ შემოსავლებს და ხარჯების, რომლებიც არ იბეგრება ან არ გამოიქვითება მიმდინარე პერიოდში. კომპანიის მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება გამოითვლება გადასახადის იმ განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივებს და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღიარდება როდესაც მოხდება ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვლენები. ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვლენები წარმოადგენენ მოვლენებს, რომლებიც წარმოშობენ გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. გადასახადები გაანგარიშებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. წინასწარ გადახდილი გადასახადები აღიარებულია როგორც აქტივები.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს ერთიანი სახაზინო კოდიტო. შედეგად კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებს ნეტო საფუძველზე, როგორც საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება.

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარებულია პროპორციულად შემოსავალთან ერთად.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

ხელფასები

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

ბალანსის შედგენის თარიღის შემგომი მოვლენები

ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი. პირობითი აქტივები აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში როცა მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. შუალედური და საბოლოო დივიდენდების დამტკიცება ხდება, აქციონერთა საერთო კრებაზე.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ თანახმად, დაკავშირებულ მხარეებს შეიძლება წარმოადგენდეს:

- ა) მხარე პირდაპირ ან ერთი ან რამდენიმე შუალედური რგოლის საშუალებით არაპირდაპირ აკონტროლებს კომპანიას, კონტროლდება კომპანიის მიერ ან იმყოფება ერთობლივი კონტროლის ქვეშ (ეს მოიცავს სათავო და შვილობილ კომპანიებს) კომპანიაში ისეთი ოდენობის წილის მფლობელია რომ შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოპოვება მასზე.
- ბ) მხარე არის კომპანიის ან მისი მფლობელის უმაღლესი მმართველი პირი;
- გ) მხარე არის (ა) ან (ბ) პუნქტით გათვალისწინებული პიროვნებების ოჯახის წევრი;
- დ) მხარე არის საწარმო, რომელსაც აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (ბ) და (გ) პუნქტში გათვალისწინებულ რომელიმე პირს ან, რომელშიც მნიშვნელოვანი გავლენის უფლებით პირდაპირ ან არაპირდაპირ სარგებლობენ ეს პირები.

როდესაც ხდება დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის ანალიზი, გათვალისწინება არა მხოლოდ ურთიერთობის იურიდიული ფორმა, არამედ მისი არსი.

მმართველობის ანგარიშგება

შპს ფერი

ს/ნ 211352187

საანგარიშგებო პერიოდი - 2018 წ

სარჩევი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება	3
საქმიანობის განვითარების, შედეგებისა და მდგომარეობის აღწერა	4
განვითარების გეგმები.....	5
ინფორმაცია სუბიექტის ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	6
კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებები	6
ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	6
სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.....	7
დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ	7
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	8

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

შპს „ფერის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება მნიშვნელოვან გარემოებათა აბზაციტ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 17 ივლისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენს მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

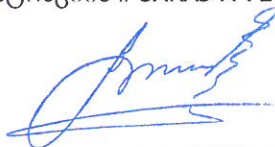
აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

19 სექტემბერი 2019

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

შპს „ფერის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება მნიშვნელოვან გარემოებათა აბზაციტ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 17 ივლისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციას და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენს მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

19 სექტემბერი 2019

საქმიანობის განვითარების, შედეგებისა და მდგომარეობის აღწერა

შპს „ფერის“ საქმიანობის საგანია ჰესების, გვირაბების, წყალმომარაგების და წყალგაყვანილობის სისტემების, ელექტრო გადამცემი ხაზების, საბაგიროების და სხვა არასაყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტების მშენებლობა. საქმიანობის მცირე ნაწილს წარმოადგენს საკუთრებაში არსებული ჰესის მეშვეობით ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. კომპანიის ძირითად დამკვეთებს წარმოადგენენ, სახელმწიფო და მსხვილი ინვესტორები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წილებს ფლობს შემდეგ საწარმოებში:

შპს „ენერგია“ – 30%. ფლობს 2 ჰესს და ახორციელებს ელექტროენერგიის წარმოება-რეალიზაციას.

სს „დარიალი ენერჯი“ – 31,38%. ფლობს დარიალიჰესს, ახორციელებს ელექტროენერგიის წარმოება-რეალიზაციას.

სს „სუფსა ენერჯი“- 50%. ამ კომპანიის მიზანია მდინარე სუფსაზე ჰესის მშენებლობა, შემდგომში ელექტროენერგიის წარმოება/რეალიზაციის მიზნით.

სს „ონი კასკადი“ – 55%. ამ კომპანიის მიზანია მდინარე რიონზე ონის კასკადის მშენებლობა, შემდგომში ელექტროენერგიის წარმოება/რეალიზაციის მიზნით.

საქართველოს მიერ ელექტროენერგიის მოხმარება წლიდან წლამდე იზრდება. შესაბამისად, დგას დეფიციტის შევსების საკითხი. იმის გათვალისწინებით, რომ ქვეყანა არ არის მდიდარი სხვა ენერგომატარებლებით, ჰესების მშენებლობა რჩება პრობლემის გადაჭრის ძირითად ვარიანტად.

კომპანიას დიდი ხანია გააზრებული აქვს საქართველოს ენერგო სექტორის პოტენციალი და წინა წლებშიც და მომავალშიც აპირებს აღნიშნულ სფეროში აქტივობებს. კომპანიამ უკვე ააშენა რამოდენიმე საშუალო, და დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ ერთერთი უდიდესი ჰესი - „დარიალიჰესი“. ეს უკანასკნელი განსაკუთრებით რთული იყო, არამხოლოდ მისი სიდიდის გამო, არამედ მშენებლობა იყო ტექნიკურად რთული და მკაცრ ბუნებრივ პირობებში შესასრულებელი.

კომპანიის ცენტრალური ოფისი მდებარეობს ქალაქ თბილისში, კომპანია აგრეთვე ფლობს შენობა-ნაგებობებს და მიწის ნაკვეთს ზაქვსში. ცენტრალურ ოფისში მუშაობს უმაღლესი მენეჯმენტი, საფინანსო, ბუღალტერიის, საინჟინრო, ენერგეტიკოსების, პროექტების მართვის, HR-ის და შესყიდვების განყოფილებები. აგრეთვე, თბილისში მდებარეობს ცენტრალური საწყობი, საამქრო და მექანიზაციის განყოფილება. ზაქვსში მდებარეობს და მუშაობს საწყობი და მეორე საამქრო. საწარმოს საკუთრებაშია აგრეთვე ჰიდროელექტროსადგური ხადორიჰესი 2, რომელიც მდებარეობს ახმეტის რაიონში და სავენახე მეურნეობა, რომლებიც მდებარეობს ლაგოდეხის რაიონში. ასევე, კომპანია წარმოდგენილია იმ სამშენებლო ტერიტორიებზე და ობიექტებზე, სადაც ახორციელებს პროექტებს.

2018 წლის განმავლობაში კომპანია ახორციელებდა რამდენიმე დიდ პროექტს. ესენია: წყალმომარაგების კანალიზაციის სისტემების მშენებლობა დაბა ურეკში, ყაზბეგში საავტომობილო გვირაბის და მისასვლელი გზების მშენებლობა, კობი-გუდაურის საბაგიროს მშენებლობა, ოსიაური-ჩუმათელეთის გზის მონაკვეთზე საავტომობილო გვირაბების მშენებლობა, ხელოვნური წყალსაცავის მშენებლობა დაბა გუდაურში, მტკვარიჰესის გვირაბის სამუშაოები. 2019 წელს საწარმოს ექნება შემდეგი მიმდინარე პროექტები: წყალმომარაგების კანალიზაციის სისტემების მშენებლობა დაბა ურეკში, მტკვარიჰესის გვირაბის სამუშაოები, საჩხერე-ქვემოხევი-უზუნთა-შქმერი-ზუდალის საავტომობილო გზის მონაკვეთის (IV ლოტი) მშენებლობა, საჩხერე-ქვემოხევი-უზუნთა-შქმერი-ზუდალის საავტომობილო გზის მონაკვეთის (III ლოტი) მშენებლობა. სამწუხაროდ, 2018 წლის ბოლოს დამკვეთის მიერ

ცალმხრივად შეწყდა ოსიაური-ჩუმათელეთის გზის მონაკვეთზე საავტომობილო გვირაბების მშენებლობა. ამასთან დაკავშირებით, შპს „ფერის“ მიერ შეტანილია საჩივარი საფრანგეთში, არბიტრაჟში და მიმდინარეობს დავა ხელშეკრულების შეწყვეტის გამო გამოწვეული ზარალის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით.

2019 წელს დაგეგმილია ონის რაიონში მდინარე რიონზე ჰესების კასკადის მშენებლობის დაწყება, იმ შემთხვევაში თუ სს „ონი კასკადმა“ მოასწრო მშენებლობის ნებართვის აღება 2019 წელს. ონი კასკადის დაგეგმილი დადგმული სიმძლავრე არის 206.16 მგტ (ONI-1 - 122.46 მგტ; ONI-2 - 83.7 მგტ).

ჰესების მშენებლობის დროს, ერთ-ერთ ყველაზე დიდ გამოწვევას წარმოადგენს გარემოსდაცვითი საერთაშორისო სტანდარტების დაცვის უზრუნველყოფა. იმის მიღწევა, რომ გარემოს რაც შეიძლება ნაკლები ზიანი მიაღდგეს. ამ რისკების შესამცირებლად, კომპანია პარტნიორობს ენერგეტიკულ სფეროში მოღვაწე ცნობილ ევროპულ კომპანიებთან.

მშენებლობის დაგეგმვის, დაპროექტების და განხორციელების ეტაპზე კომპანია მაქსიმალურად ცდილობს შეამციროს გარემოზე ზემოქმედება. ამისათვის, კომპანიაში შექმნილია გარემოსდაცვითი განყოფილება. კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს შრომის უსაფრთხოებას. ხარისხის, გარემოს დაცვის და შრომის უსაფრთხოების ეფექტურობისთვის კომპანიას მინიჭებული აქვს ISO 9001:2015, ISO 14001 და ISO OHSAS 18001 სერტიფიკატები.

განვითარების გეგმები

კომპანია ცდილობს საწარმოო პროცესი უფრო ეფექტური გახადოს. მენეჯმენტი მუდმივად ცდილობს და მომავალშიც აპირებს დანერგოს ახალ-ახალი ტექნოლოგიები. ახალი და ინოვაციური მიდგომები ეხება არამხოლოდ მანქანა-დანადგარებს, არამედ საწარმოო პროცესს და მის სრულყოფას.

2018 წელს კომპანიამ დაიწყო ოსიაური-ჩუმათელეთის გვირაბების პროექტი, სადაც დაგეგმილი იყო 5 გვირაბის მშენებლობა. ამ პროექტის ეფექტურად განხორციელების მიზნით 2018 წელს კომპანიამ შეიძინა ახალი ტიპის, გერმანული ფირმა MHWirth GmbH-ის წარმოების გვირაბისმთხრელი ორი მანქანა. აღნიშნული მანქანები ამ ტიპის ქანების გასათხრელად იდეალური საშუალებაა. იგეგმებოდა ოპერატორების და სხვა მომსახურე პერსონალის დამატება-ტრენინგი. სამწუხაროდ პროექტის შეჩერების გამო, აღნიშნული ვერ განხორციელდა 2018 წელს.

2019 წლის ბოლოსთვის კომპანია გეგმავს დაასრულოს ახალციხის გვირაბის პროექტი და დაიწყოს ონი ჰესის კასკადის მშენებლობა. აღნიშნული კასკადის მშენებლობისათვის უნდა გაითხაროს 2 გვირაბი. ამ მიზნისათვის კომპანიამ 2017 წელს შეისყიდა გერმანული კომპანიის Herrenknecht-ის წარმოების გვირაბგამყვანი მანქანა ე.წ. TBM. აღნიშნული დანადგარის მეშვეობით საწარმო ახორციელებს მტკვარიჰესის გვირაბის პროექტს, რომლის დასრულების შემდგომ იგეგმება მისი შესაბამის კონდიციებში მოყვანა და ონი ჰესის მშენებლობაზე მისი გამოყენება. ის ფაქტი, რომ მანქანა საქართველოშია და მუშა კონდიციაშია, თან მის ექსპლუატაციას ეწევიან კომპანიის სპეციალისტები, ძალიან დიდი მატერიალურ და დროით შეღავათს გამოიწვევს.

კომპანია განსაკუთრებით ყურადღებას უთმობს შრომის უსაფრთხოებას და გამოყენებული სამშენებლო მასალების წარმოშობასა და ხარისხს. 2019 წელს კომპანიის რამოდენიმე თანამშრომელმა გაიარა შესაბამისი ტრენინგი და აიღო შესაბამისი სერტიფიკატიც.

ინფორმაცია სუბიექტის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანიას, საქმიანობის სფეროდან და სპეციფიკიდან გამომდინარე, არ გააჩნია ფილიალები. შესაბამისად, ფილიალების საქმიანობის შესახებ კვლევა არ ჩატარებულა.

კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებები

შპს „ფერი“ აპირებდა 2018 წელს დაეწყო სამყურაჰესის მშენებლობა. 2017 წელს ჩატარდა შესაბამისი კვლევითი სამუშაოები: მომზადდა გარემოზე ზემოქმედების ანგარიში, საფინანსო-ეკონომიკური კვლევა და დასაბუთება, ჰიდროლოგიური და გეოლოგიური კვლევები, საბაზისო დიზაინი. აღნიშნული სამუშაოების ჩატარება აუცილებელი იყო ჰესის მშენებლობის ნებართვის მოპოვებისთვის. 2018 წელს დაგეგმილი იყო საბაზისო დიზაინის ბოლომდე მიყვანა და კონკრეტული სამუშაოების დაწყება. მათ შორის: დაწვრილებითი ტექნიკური დოკუმენტაციის შედგენა და ექსპერტიზა, სხვადასხვა სამშენებლო მონაკვეთის ექსპერტული დასკვნის გამზადება. განხორციელებული კვლევითი სამუშაოები აუცილებელია პრაქტიკული სამშენებლო სამუშაოების სწორად და ეფექტურად განხორციელებისთვის. სამწუხაროდ, კომპანიისგან დამოუკიდებელი მიზეზის, ადგილობრივი მოსახლეობის პროტესტის გამო, მშენებლობის დაწყება გადადებულია გაურკვეველი ვადით. საქართველოს მთავრობისა და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლების მიერ მიმდინარეობს აქტიური მუშაობა, რათა მოხერხდეს ადგილობრივი მოსახლეობის დარწმუნება იმაში, რომ პროექტი არ შეუქმნის საფრთხეს ხეობას და პირიქით, სასიკეთო გავლენას მოახდენს მის სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე.

ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

იმაზე, რომ საწარმოს აქვს თავისი საქმიანობის გაფართოების გრძელვადიანი და დაგეგმილი სტრატეგია, მიუთითებს მთლიან აქტივებში გრძელვადიანი აქტივების წილი - 77% (2017 წელს იყო 56%). გრძელვადიან აქტივების დაახლოებით ნახევარი არის ძირითადი საშუალებები - 50,859 ათასი ლარი (2017 წელს - 39,522 ათასი ლარი). ინვესტიციები შეადგენს 21,970 ათას ლარს (2017 წელს - 20,732 ათას ლარი). 2018 წელს ძირითადი საშუალებების ზრდა ძირითადად გამოწვეულია გერმანული ფირმა MHWirth GmbH-ის წარმოების გვირაბისმთხრელი ორი მანქანის შესყიდვის გამო. გრძელვადიანი აქტივების ასეთი დიდი მოცულობა კომპანიას საშუალებას აძლევს მარტივად მოიზიდოს სახსრები მიმდინარე პროექტების დასაფინანსებლად.

ამ მოცულობის გრძელვადიანი აქტივების ფლობის მიუხედავად, საწარმოს მოკლევადიანი აქტივების შეფარდება მოკლევადიან ვალდებულებებთან თითქმის ერთის ტოლია 0,94 (2017 წელს - 0,99). კომპანიას გაცემული აქვს სესხი, რომელიც 2018 წელს არის გრძელვადიან მოთხოვნებში. 2019 წელს ექსპლუატაციაში შედის მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზი, რაც სესხის მიმღებს საშუალებას მიცემს ბოლომდე დატვირთოს თავისი საწარმოო სიმძლავრეები. შესაბამისად, მნიშვნელოვნად გაეზრდება შემოსავლები. ამ ყველაფრიდან გამომდინარე, კომპანიის გააჩნია მყარი მოლოდინი, რომ 2019 წლიდან სესხის მიმღები დაიწყებს სესხის მომსახურებას და სესხიც გადაკვალიფიცირდება გრძელვადიანიდან მოკლევადიანში. ამის გამო, კომპანია ვარაუდობს რომ მომდევნო წლებში მოკლევადიანი აქტივების შეფარდება მოკლევადიან ვალდებულებებთან იქნება ერთზე მეტი.

კომპანია ბოლო წლებია ყოველ წელს გადის მოგებაზე. 2018 წელს საოპერაციო მოგებამ შეადგინა 25,868 ათასი ლარი (2017 წელს - 11,033 ათასი ლარი). 2018 წლის მონაცემის ზრდა ძირითადად გამოწვეულია

შედარებით ბევრ პროექტზე მუშაობით, აგრეთვე რამდენიმე პროექტი დაიწყო და დამთავრდა 2018 წელს. მათ შორის, ისეთი მსხვილი ბიუჯეტის მქონე პროექტი, როგორიც იყო კობი-გუდაურის საბაგიროს მშენებლობა.

ასეთი მონაცემები საშუალებას იძლევა განხორციელდეს არამხოლოდ საკუთარი პროექტების დაფინანსება, არამედ ინვესტიციების განხორციელებაც. გარდა ამისა, მდგრადი და დადებითი მაჩვენებლები კომპანიის მიმართ ნდობას ამყარებს არამხოლოდ სავაჭრო პარტნიორების, არამედ საფინანსო ინსტიტუტების თვალშიც.

2018 წელს კომპანიას აღებული ქონდა 1'500'000 ევროს ოდენობის აკრედიტივი, რომელიც სრულად და ვადებში იქნა დაფარული. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაახლოებით 70'000'000 ლარზე გაცემული იყო საბანკო გარანტია.

მიმდინარე და დაგეგმილი პროექტები, აგრეთვე ასეთი ტიპის გამოცდილების და სიძლიერის მქონე ქართულ კომპანიებზე ბაზარზე არსებული მოთხოვნა, იძლევა საშუალებას ვივარაუდოთ, რომ მირითადი ფინანსური მაჩვენებლები მომავალ წელსაც იქნება მდგრადი და პოზიტიური ცვლილებით.

სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

საწარმო არ არის სააქციო საზოგადოება. მას არ აქვს გამოშვებული საკუთარი აქციები. შესაბამისად, აღნიშნული მიმართულებით კომპანიას კვლევა არ ჩატარებია.

დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

კომპანია მუდმივად ცდილობს დროულად მოიზიდოს პროექტის განსახორციელებლად აუცილებელი რესურსები, რათა თავიდან აიცილოს შემდგომში შესაძლო რისკები. ეს შეეხება, ვალუტის კურსის შესაძლო ცვლილებას, პროდუქციის გაძვირებას, შეფერხებას მოწოდების დროს და სხვა მსგავს რისკებს. გარდა ამისა, საწარმოს გააჩნია საკუთარი საამქრო, საწარმოო ბაზა, ქვისსამსხვრევეები და ბეტონის ქარხანები, სადაც ხდება მშენებლობისთვის საჭირო კონკრეტული დეტალების და პროდუქციის საკუთარი ძალებით დამზადება. ეს მნიშვნელოვნად ამცირებს დანახარჯებს.

2018 წელს კომპანიაში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა შეადგენდა 598 ადამიანს (2017 წელს - 601 ადამიანი), მათზე გაცემულმა ანაზღაურებამ შეადგინა 7,273 ათასი ლარი (2017 წელს - 9,244 ათასი ლარი). კომპანია მაქსიმალურად უფროხილდება და ცდილობს, არამხოლოდ შეინარჩუნოს, არამედ თვითონვე გამოზარდოს საკუთარი სპეციალისტები. საწარმოში ხშირად ხდება და მომავალშიც იგეგმება თანამშრომელთა დაწინაურება-წახალისება

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე ძირითადი ფინანსური რისკები არის: საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საპროცენტო განაკვეთის და ვალუტის კურსის რისკები.

საკრედიტო რისკი არის კომპანიისთვის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის პარტნიორი ვერ ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს. კომპანიის მიდგომის მიხედვით, ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო ექსპოზიციას. ასეთი საკრედიტო რეიტინგები გათვალისწინებულია ადგილობრივი ბიზნესის პრაქტიკის მიხედვით.

წლების მიხედვით ის გამოიყურება შემდეგნაირად:

	2018	2017
გაცემული სესხი	22,962	2,471
მოთხოვნები	28,147	30,416
ფული და ფულადი ექვივალენტი	1,409	3,692
	52,518	36,579

მენეჯმენტი განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას, დებიტორული დავალებების ანალიზების ყოველთვიური მიმოხილვით.

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ შემცირდება ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება, საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გამო. ეს არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები მერყეობდეს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების და სავალუტო კურსების ცვლილების გამო. ეს რისკები ქვემოთ განხილულია ცალ-ცალკე.

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ცვალებადი იქნება ვალუტის კურსის ცვლილების გამო. კომპანია ექვემდებარება უცხოური ვალუტის კურსების რყევების გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულადი ნაკადების მიმართ. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კომპანიის მგრძნობელობა აშშ დოლარის და ევროს კურსის ლარის მიმართ მიმართ 20% -მდე გაზრდით და შემცირებით.

20% არის მგრძნობელობის მაჩვენებელი, რომელიც გამოიყენება მენეჯმენტისთვის უცხოური ვალუტის რისკის შიდა ანგარიშგებისას და წარმოადგენს მენეჯმენტის შეფასებას უცხოური ვალუტის კურსის შესაძლო ცვლილების შესახებ. მგრძნობელობის ანალიზში შედის მხოლოდ სავალუტო ფულადი სახსრების უცხოური ვალუტის მუხლები და გადაითვლის მათ პერიოდის ბოლოსთვის, უცხოური ვალუტის კურსების 20% -იანი ცვლილებით. გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე 2018 წლის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ ცხრილში:

	2018	2018	2017	2017
	+20%	-20%	+20%	-20%
სავალუტო კურსის მერყეობა				
USD გავლენა	5,854	(5,854)	(432)	432
EUR გავლენა	(1,302)	1,302	417	(417)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების შედეგად, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივების და ვალდებულებების შეუსაბამობის, აგრეთვე ასეთი აქტივების და ვალდებულებების ხელახალი გადაფასებისაგან.

კომპანიის ყველა მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მიბმულია ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებთან, ამიტომ მენეჯმენტი თვლის, რომ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების გონივრულმა ზრდამ ან შემცირებამ არ გამოავლინა კომპანიის კაპიტალის მნიშვნელოვანი პოტენციური ეფექტი.

ლიკვიდობის რისკი ეხება საკმარისი თანხების ხელმისაწვდომობას სესხის დაფარვისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც დაკავშირებულია ფინანსურ ინსტრუმენტებთან.

ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით, კომპანია ახორციელებს მომავალში ფულადი სახსრების ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც აქტივების / ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

კომპანიის შეხედულებით კაპიტალი არის საწესდებო კაპიტალი და დაგროვილი მოგება/ზარალი. მენეჯმენტი თავის როლს ხედავს, როგორც კორპორატიული ხელმძღვანელების როლს, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან კაპიტალის შენარჩუნებასა და ზრდაზე, ასევე აქციონერებისთვის ადეკვატური ანაზღაურების წარმოქმნაზე.

კაპიტალის შენარჩუნებისას კომპანიის მიზნები არის:

- დაიცვას კომპანიის საქმიანობის განგრძობითობა, ისე, რომ მას შეეძლოს გააგრძელოს აქციონერებისთვის განაცემების გაცემის უზრუნველყოფა.
- უზრუნველყოს აქციონერთათვის რისკების დონის შესაბამისად ადეკვატური განაცემების გაცემა.

კომპანია ადგენს საჭირო კაპიტალის რაოდენობას რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს მის კაპიტალურ სტრუქტურას და ახდენს მასში ცვლილებების შეტანას ეკონომიკური პირობების ცვლილებისა და ძირითადი აქტივების რისკის მახასიათებლების გათვალისწინებით.

სტრატეგიული, კომერციული და ოპერაციული რისკები არ არის გამოკვლეული.